

Brüssel, 18.5.2026
COM(2026) 239 final

2026/0118 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

millega antakse luba anda Ukrainale toetust ELi küberreservist

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

millega antakse luba anda Ukrainale toetust ELi küberreservist

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. detsembri 2024. aasta määrust (EL) 2025/38, millega nähakse ette meetmed, et tugevdada liidus solidaarsust ja suurendada suutlikkust küberohtude ja intsidentide avastamiseks, nendeks valmistumiseks ja neile reageerimiseks, ning millega muudetakse määrust (EL) 2021/694 (kübersolidaarsuse määrus),¹ eriti selle artikli 19 lõiget 4,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) 23. juunil 2022 andis Euroopa Ülemkogu Ukrainale kandidaatriigi staatuse. Otsus põhines sellel, et Ukraina oli täitnud tingimused, mis olid esitatud komisjoni 2022. aasta juuni arvamuses Ukraina liikmeks astumise avalduse kohta. 14. detsembril 2023 otsustas Euroopa Ülemkogu komisjoni soovitusel alustada Ukrainaga ühinemisläbirääkimisi.
- (2) 19. detsembril 2024 kinnitas Euroopa Ülemkogu taas oma vankumatut toetust Ukraina suveräänsusele ja territoriaalsele terviklikkusele ning rõhutas, et jätkab poliitilise, rahalise, majandusliku, humanitaar-, sõjalise ja diplomaatilise toetuse andmist nii kaua kui vaja. Need sammud kinnitavad, et liit tegutseb pühendunult Euroopa julgeoleku säilitamise nimel ja peab Ukraina toetamist oma julgeolekueesmärkide lahutamatuks osaks.
- (3) Küberintsidendid mõjutavad majandust ja ühiskonda jätkuvalt nii liidus kui ka mujal maailmas. Küberohud arenevad eriti kiiresti teatavates liidu kandidaatriikides, kus võimalikud olulised või ulatuslikud intsidendid võivad häirida või kahjustada elutähtsat taristut, segada majanduse ja institutsioonide nõuetekohast toimimist või kujutada endast üksustele ja kodanikele tõsist avaliku julgeoleku või turvalisusega seotud riski. Sellega seoses võivad küberründed põhjustada ka täiendavaid geopoliitilisi pingeid ning ohustada elutähtsat taristut, demokraatlikke protsesse ja valimistaristut.
- (4) Venemaa agressioonisõda Ukraina vastu on avaldanud kahjulikku ja häirivat mõju Ukraina elutähtsate teenuste võrgu- ja infosüsteemidele, nagu Ukraina raudtee- ja riiklikud registrid. Sõjalise agressiooniga on kaasnenud Venemaa pidevad

¹ ELT L, 2025/38, 15.1.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/38/oj>

küberründed Ukraina elutähtsa taristu vastu; muu hulgas rünnati juba enne 2022. aasta veebruari, kui algas täiemahuline sõjaline sissetung, Viasatile kuuluvat satelliitvõrku KA-SAT.

- (5) Võttes arvesse küberrünnete prognoosimatust ja asjaolu, et sageli ei piirdu rünne konkreetse geograafilise piirkonnaga ja sellega kaasneb suur mõju ülekandumise oht, on liidu, eelkõige selle siseturu ja tööstuse kui terviku kaitse huvides kasulik suurendada naaberriikide kerksust ning suutlikkust reageerida tulemuslikult olulistele ja ulatuslikele küberintsidentidele. Seepärast on määruses (EL) 2025/38 sätestatud, et kolmandaid riike, kes on sõlminud liiduga assotsieerimislepingu, mis võimaldab neil osaleda programmis „Digitaalne Euroopa“ (edaspidi „programmiga „Digitaalne Euroopa“ assotsieerunud kolmas riik“), võib toetada ELi küberreservist (edaspidi „reserv“) kogu nende territooriumil või osal sellest, kui see on ette nähtud lepingus, mille alusel kolmas riik on assotsieerunud programmiga „Digitaalne Euroopa“.
- (6) Määruse (EL) 2025/38 artikli 19 kohaselt on kolmandal riigil õigus saada sellist toetust üksnes juhul, kui see on konkreetset ette nähtud lepinguga, mille alusel see riik on assotsieerunud programmiga „Digitaalne Euroopa“. Lisaks peaks sellistel kolmandatel riikidel olema õigus saada toetust ainult seni, kui on täidetud määruse (EL) 2025/38 artikli 19 lõikes 3 esitatud kolm kriteeriumi. Esiteks peaks kolmas riik täielikult täitma kõnealuse lepingu asjakohased tingimused. Teiseks, võttes arvesse reservi täiendavat olemust, peaks kolmas riik olema võtnud piisavaid meetmeid, et valmistuda olulisteks küberintsidentideks või ulatuslike küberintsidentidega võrdsustatud küberintsidentideks. Kolmandaks peaks reservist toetuse andmine olema kooskõlas liidu poliitika ja selle riigiga loodud üldiste suhete ning liidu muu julgeolekualase poliitikaga.
- (7) Ukraina on Euroopa Liiduga 5. septembril 2022 allkirjastatud assotsieerimislepingu – milles käsitletakse osalemist programmis „Digitaalne Euroopa“ (2021–2027) – osaline. Kooskõlas programmiga „Digitaalne Euroopa“ assotsieerumise lepingu artikliga 1 on Ukrainal lubatud programmis osaleda, sealhulgas saada toetust ELi küberreservist. Leping sisaldab sätteid, mille kohaselt Ukraina peab täitma määruse (EL) 2025/38 artikli 19 lõigetes 2 ja 9 sätestatud kohustusi.
- (8) Programmiga „Digitaalne Euroopa“ assotsieerunud kolmandatele riikidele toetuse andmine võib avaldada mõju suhetele kolmandate riikidega ja liidu julgeolekupoliitikale, sealhulgas ühise välis- ja julgeolekupoliitika ning ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika kontekstis. Nõukogu tegutseb komisjoni ettepaneku alusel, võttes nõuetekohaselt arvesse komisjoni hinnangut määruse (EL) 2025/38 artikli 19 lõikes 3 osutatud kolme kriteeriumi täitmisele.
- (9) Liit on loonud Ukraina julgeoleku, kaitse ja kerksuse toetamiseks mitu mehhanismi, rahastamisvahendit ja rahastut, sealhulgas Euroopa rahutagamisrahastu, millest rahastatakse sõjalist toetust, ja 2024. aastal loodud Ukraina abifond. Peale selle käivitas liit 2022. aastal ELi sõjalise abi missiooni Ukrainas, et anda Ukraina relvajõududele väljaõpet ja tugevdada 2014. aastal loodud Euroopa Liidu nõuandemissiooni Ukraina tsiviiljulgeoleku sektori reformiks. Kõiki neid algatusi rakendades tagatakse koordineeritud ja jõuline tegevus, mille eesmärk on tugevdada Ukraina julgeolekut, kaitset ja kerksust. 2024. aasta juunis võtsid liit ja Ukraina vastu ühised julgeolekualased kohustused, millega mõlemad pooled kinnitasid muu hulgas, et tugevdavad kerksuse vallas koostööd, keskendudes hübriid- ja küberohtude, välisriigist lähtuva info manipuleerimise ja sekkumise vastu võitlemisele ning

elutähtsa taristu kaitsmisele. 2022. aastal alustatud ELi ja Ukraina küberdialoog on jätkuvalt keskne platvorm küberküsimumustes poliitilise ja tehnilise koostöö tegemiseks.

- (10) Komisjon on Ukraina puhul hinnanud määruse (EL) 2025/38 artikli 19 lõikes 3 sätestatud kolme kriteeriumi ja leiab, et need on täidetud. Hindamise käigus konsulteeris komisjon ka liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindajaga.
- (11) Kooskõlas määruse (EL) 2025/38 artikli 19 lõikega 6 on nõukogu hinnang, et Ukraina on programmiga „Digitaalne Euroopa“ assotsieerumise lepingu asjakohased tingimused täitnud ning võtnud piisavaid meetmeid, et valmistuda olulisteks küberintsidentideks ja ulatuslike küberintsidentidega võrdsustatud küberintsidentideks. Nõukogu hinnangu kohaselt on toetuse andmine reservist kooskõlas liidu poliitikaga Ukraina suhtes ja Ukrainaga loodud üldiste suhetega ning liidu muu julgeolekualase poliitikaga, pidades eelkõige silmas põhjenduses 8 loetletud tegureid.
- (12) Seepärast tuleks anda luba Ukrainale reservist toetust anda.
- (13) Selleks et tagada viivitamatu abi andmine vastavalt alusaktis sätestatud kriteeriumidele, peaks käesolev otsus jõustuma võimalikult kiiresti. Piisava ja õigeaegse toetuse võimaldamiseks tuleks käesolevat otsust kohaldada ühe aasta jooksul,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Käesolevaga antakse luba anda Ukrainale ELi küberreservist toetust määruse (EL) 2025/38 artikli 19 tähenduses.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Seda kohaldatakse kuni [Väljaannete talitus: palun lisada jõustumise kuupäev + üks aasta].

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*